

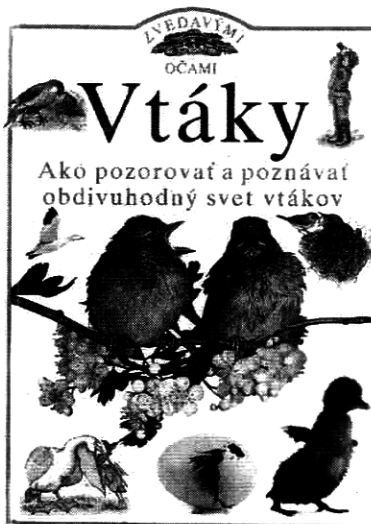
Zvedavými očami

David Burnie: **Cicavce (Mammals)**. Edícia Zvedavými očami (Eyewitness). Vydavateľstvo Slovart, Bratislava 1993, 59 s.
 Jill Bailey, David Burnie: **Vtáky (Birds)**. Edícia Zvedavými očami (Eyewitness). Vydavateľstvo Slovart, Bratislava 1997. 59 strán.

V edícii Zvedavými očami vo Vydavateľstve Slovart vychádza v slovenskom preklade rad zaujímavých kníh, ktoré okrem bohatej obrázkovej časti upútajú čitateľa zaujímavými informáciami a praktickými návodmi ako spoznávať tajuplný svet prírodných procesov prebiehajúcich okolo nás. Ide o špeciálny súbor knížiek charakteru praktického sprievodcu. Okrem pútavého rozprávania sústredeného na objasnenie prírodných procesov a javov, publikácie obsahujú aj praktické rady pre pozorovateľov. Edícia je určená hlavne školskej mládeži.

Publikácia **Cicavce** začína všeobecným pohľadom na cicavce, opisom ich základných charakteristík a znakov, ktorými sa odlišujú od ostatných živočíchov. Približuje životné podmienky jednotlivých skupín cicavcov a charakterizuje ich vybraných zástupcov. Ďalšia časť je venovaná objasneniu jednotlivých foriem pohybu cicavcov a spôsobom ich reprodukcie a obživy. Značná časť sa zaoberá priblížením životného priestoru vyčlenených skupín a jeho ochrane. Záverečné kapitoly sa sústreďujú na predstavenie základných skupín cicavcov a ich špecifických znakov. Podrobne sú popísané nasledujúce skupiny: poľné a lesné cicavce, horské cicavce, cicavce púštne, sladkovodné cicavce, morské a mestské cicavce. Okrem teoretických poznatkov knižku dopĺňajú praktické rady: ako pozorovať cicavce, ako ich spoznať podľa stôp a ako si urobiť ich odtlačky, ako si vytvoriť zápisník o prírode, ako pomôcť jednotlivým zvieratkám pri obžive a pod.

Podobne aj publikácia **Vtáky** vychádza z úvodného opisu základných znakov vtákov – peria, krídel, rohovino-

vých šupín na nohách, zobákov a spôsobu kladenia vajec. Objasňuje základné princípy a rôzne spôsoby letu – plachtenie a skackavý let, kĺzanie a pod. Ďalšie kapitoly sa zaoberajú vysvetľovaním reprodukcie, starostlivosti o potomstvo, foriem výchovy, spôsobov obživy. Samostatná časť je venovaná priblíženiu životného priestoru jednotlivých vtákov, ich ochrane a pod. Ďalšia časť objasňuje príčinu sťahovania vtákov. Obzvlášť zaujímavé sú kapitoly venované formám hniezdenia a spôsobom tvorby (výstavby) hniezd. V záverečných kapitolách sú podrobne charakterizované jednotlivé skupiny vtákov – dravé vtáky, noční lovcovia, morské vtáky, príbrežné a vodné vtáky, lesné, púštne a stepné vtáky, tropické vtáky a vtáky žijúce v mestách. Z praktických rád sa možno dozvedieť ako pozorovať vtáky v prírode, ako zachytiť ich základné znaky v bádateľskom zápisníku,

ako sa vstrojiť do terénu, ako pozorovať a rozlíšiť rôzne formy letu, ako krmíť vtáky i ako si svojpomocne vyrobiť pomôcky na ich kŕmenie a pod.

V edícii Zvedavými očami dosiaľ vyšlo 12 titulov. Okrem spomínaných dvoch sú to: Stromy, Počasie, Motýle, Lastúrniki, Kvety, Kamene, Nočná obloha, Hmyz, Ľudské telo. Úsporný formát a pevná väzba umožňujú využiť knižky ako praktických sprievodcov priamo v teréne. Teoretický výklad pojmov, javov a procesov, doplnený praktickými radami, umožňuje pútavou a rýchlou formou osvojiť si prírodovedné poznatky. Publikácie tejto edície môžu poslúžiť ako vhodná inšpiračná a metodická pomôcka nielen pre učiteľov prvouky, prírodovedy a vlastivedy, ale aj pre prírodovedne orientované záujmové krúžky.

Zita Izakovičová

